

สวค. ๕/๒๒	สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
วันที่ 21.8.2553	ที่ 5507
เวลา 14.15 น.	วันที่ 21.8.2553

ที่ กต 1201.2/ 1119

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กรุงเทพฯ 10400

36 กรกฎาคม 2553

เรื่อง ผลการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน ครั้งที่ 43 และการประชุมระหว่างรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุดที่ นร 0506/12097
ลงวันที่ 16 กรกฎาคม 2553

สิ่งที่ส่งมาด้วย ตารางสรุปข้อเสนอของไทยในระหว่างการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน
ครั้งที่ 43 และการประชุมที่เกี่ยวข้อง

ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่อ้างถึง แจ้งว่า คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2553 ลงมติอนุมัติให้ผมร่วมลงนามหรือรับรองเอกสารสำคัญระหว่างการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน ครั้งที่ 43 (43rd ASEAN Foreign Ministers Meeting: AMM) การประชุมระหว่างรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา (Post Ministerial Conferences: PMC) การประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ครั้งที่ 17 (17th ASEAN Regional Forum: ARF) การประชุมคณะกรรมการระดับรัฐมนตรีสนธิสัญญาว่าด้วยเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEANWFZ Commission) การประชุมคณะมนตรีประชาคมการเมือง-ความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political-Security Community Council: APSC) และการประชุมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องที่กรุงเทพมหานคร ระหว่างวันที่ 19-23 กรกฎาคม 2553 นั้น

ขอเรียนว่า ผมได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีแล้ว และขอเรียนรายงานผลการประชุมข้างต้นมาเพื่อโปรดทราบ ดังนี้

1) การประชุมระหว่างรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน

1.1 ที่ประชุมได้หารือเกี่ยวกับโครงสร้างสถาปัตยกรรมในภูมิภาค (regional architecture) โดยยินดีต่อการที่สหรัฐฯ และรัสเซียแสดงความสนใจเข้าร่วมในการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก (East Asia Summit: EAS) ซึ่งต่อมาประเทศสมาชิก EAS อื่น ๆ ได้แสดงท่าทีเคารพการตัดสินใจในเรื่องนี้ของอาเซียน รวมทั้งเห็นชอบให้ขยายสาขาความร่วมมือใน EAS จาก 5 สาขาที่กำหนดไว้ให้รวมสาขาอื่นๆ ที่เป็นประเด็นยุทธศาสตร์ ซึ่งจะช่วยให้ EAS เป็นเวทีหารือทางยุทธศาสตร์ในระดับผู้นำที่ครอบคลุมความร่วมมือรอบด้านยิ่งขึ้น ในขณะที่สามารถคงบทบาทนำของอาเซียนในการดำเนินความสัมพันธ์ในภูมิภาคไว้ได้

1.2 ที่ประชุมได้รับรองโครงการ/กิจกรรมของคณะกรรมการการระหว่างรัฐบาลอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (ASEAN Inter-Governmental Commission on Human Rights: AICHR) สำหรับปี 2553-2554 ซึ่งจะเน้นกิจกรรมด้านการส่งเสริมสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะการยกย่องปฏิญญา
/อาเซียน ...

อาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และการเสริมสร้างศักยภาพของบุคลากรที่เกี่ยวข้องโดยให้ร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับองค์กรสิทธิมนุษยชนอื่น ๆ ทั้งในภูมิภาคและระดับระหว่างประเทศ

1.3 ที่ประชุมรับทราบรายงานความคืบหน้าในการดำเนินงานของคณะทำงานด้านกฎหมายอาเซียนในการยกย่องเอกสารด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกฎบัตรอาเซียน โดยผมได้เสนอให้ที่ประชุมพิจารณาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งคณะที่ปรึกษาด้านกฎหมายของอาเซียนเพื่อเป็นกลไกพิจารณาประเด็นที่เกี่ยวกับกฎหมายเพื่อประกอบการพิจารณาของรัฐสมาชิก

1.4 ที่ประชุมรับทราบความคืบหน้าในการยกย่องแผนแม่บทว่าด้วยการเสริมสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงในภูมิภาค โดยผมได้ย้ำว่า นอกจากการเชื่อมโยงทางกายภาพแล้ว ต้องรวมถึงการเชื่อมโยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการประสานกฎระเบียบให้สอดคล้องกันเพื่ออำนวยความสะดวกในการข้ามแดน นอกจากนี้ ผมได้แจ้งให้ประเทศสมาชิกอาเซียนทราบถึงความสนใจของจีนที่จะช่วยสนับสนุนการพัฒนาเส้นทางคมนาคมเพื่อเชื่อมโยงเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับภาคใต้ของจีน โดยผมได้เสนอที่จะจัดโครงการนำรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนสำรวจเส้นทางรถยนต์ตามเส้นทาง R3A ระหว่างไทย-ลาว-คุนหมิง โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมเฉลิมฉลองวาระครบรอบ 20 ปีความสัมพันธ์อาเซียน-จีน ในปี 2554

1.5 รัฐมนตรีต่างประเทศพม่ารายงานความคืบหน้าในการเตรียมการจัดการเลือกตั้งทั่วไป โดยกำลังดำเนินการเรื่องการจัดทะเบียนพรรคการเมือง และคาดว่า เมื่อแล้วเสร็จก็จะสามารถประกาศกำหนดวันเลือกตั้งทั่วไปได้ ทั้งนี้ อาเซียนได้แสดงความประสงค์ที่จะเห็นการเลือกตั้งทั่วไปในพม่าที่เสรี บริสุทธิ์ ยุติธรรม และมีทุกฝ่ายเข้าร่วม โดยย้ำว่า การเลือกตั้งดังกล่าวจะส่งผลต่อความน่าเชื่อถือของพม่าและอาเซียนโดยรวม จึงหวังว่า พม่าจะยอมรับความช่วยเหลือจากอาเซียน โดยเฉพาะการส่งคนจากประเทศสมาชิกอาเซียนเข้าไปสังเกตการณ์การเลือกตั้งเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือในสายตาของประชาคมระหว่างประเทศ

1.6 ที่ประชุมรับทราบผลสำเร็จในการดำเนินงานของคณะทำงานสามฝ่ายเพื่อให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมแก่ผู้ประสบภัยไซโคลนนาร์กิสในพม่า (Tri-Partite Core Group – TCG) ซึ่งจะสิ้นสุดวาระในวันที่ 31 กรกฎาคม 2553 และโน้มน้าวให้รัฐบาลพม่าพิจารณาจัดให้เลขาธิการอาเซียนส่งมอบงานภายใต้ความรับผิดชอบของ TCG ต่อนายกรัฐมนตรีพม่าต่อไป นอกจากนี้ ผมได้ยืนยันจะร่วมมือกับรัฐบาลอินโดนีเซียอย่างใกล้ชิดเพื่อผลักดันการจัดตั้งศูนย์ประสานงานอาเซียนว่าด้วยความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม (ASEAN Coordinating Centre for Humanitarian Assistance on Disaster Management: AHA Centre) ที่กรุงจาการ์ตา โดยอาจส่งบุคลากรทางทหารไปปฏิบัติงานร่วมกับพลเรือนที่ศูนย์ฯ และจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ฯ

1.7 ที่ประชุมเห็นควรผลักดันให้อาเซียนได้รับเชิญเข้าร่วมประชุมสุดยอด G20 อย่างถาวร โดยเลขาธิการอาเซียนย้ำว่า หากอาเซียนไม่มีบทบาทอย่างแข็งขันในเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อ G20 และไม่เร่งสร้างความแข็งแกร่งทางเศรษฐกิจ อาเซียนอาจไม่ได้รับเชิญต่อไปในอนาคต

1.8 ผมย้ำความสำคัญของการส่งเสริมความร่วมมือกับภาคประชาสังคมในการสร้างประชาคมอาเซียน โดยเสนอให้พิจารณาจัดการหารือระหว่างผู้นำอาเซียนกับผู้แทนภาคประชาสังคมในระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียนโดยอาจคัดเลือกเฉพาะองค์กรเอกชนที่ปฏิบัติงานด้านมนุษยธรรม

แยกออกจากกลุ่มองค์กรเอกชนทางการเมืองเพื่อหลีกเลี่ยงการสร้าง ความไม่สบายใจแก่ผู้นำบางประเทศ ซึ่งอินโดนีเซียในฐานะประธานอาเซียน ปี 2554 สนับสนุนและอาเซียนรับที่จะพัฒนาแนวคิดนี้ต่อไป

2) การประชุมระหว่างรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา

2.1 รัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนได้หารือกับรัฐมนตรีต่างประเทศของประเทศ คู่เจรจารวม 9 ประเทศ และ 1 องค์กร ได้แก่ สหรัฐฯ แคนาดา ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ รัสเซีย อินเดีย และสหภาพยุโรป ผมได้เป็นประธานร่วมในการหารือระหว่างอาเซียน-แคนาดา และเข้าร่วมการหารือระหว่างอาเซียนกับ สหรัฐฯ รัสเซีย จีน และญี่ปุ่น โดยที่ประชุม เน้นความร่วมมือในการสร้างประชาคมอาเซียนและลดช่องว่างการพัฒนา ระหว่างประเทศสมาชิก การเสริมสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงในภูมิภาค ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ การศึกษา การพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ สิ่งแวดล้อมและการจัดการภัยพิบัติ พลังงาน และการต่อต้านการก่อการร้าย

2.2 ในการหารือกับแคนาดา เน้นความร่วมมือเพื่อลดช่องว่างในการพัฒนาและ สิทธิมนุษยชน โดยที่ประชุมได้รับรองร่างแผนปฏิบัติการเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของปฏิญญา ร่วมว่าด้วยความเป็นหุ้นส่วนที่เพิ่มพูนระหว่างอาเซียนกับแคนาดา ในการหารือกับสหรัฐฯ เน้น ประเด็นด้านการเมือง-ความมั่นคง ตลอดจนการมีส่วนร่วมของสหรัฐฯ ในภูมิภาค โดยสหรัฐฯ ยืนยัน ให้ความสำคัญกับอาเซียนและจะเป็นหุ้นส่วนที่เข้มแข็ง โดยแสดงความพร้อมที่จะเข้าร่วมในเวที EAS โดยประธานาธิบดีสหรัฐฯ เสนอให้รัฐมนตรีต่างประเทศเดินทางมาเข้าร่วมการประชุม EAS ที่กรุง ฮานอย ในเดือนตุลาคม 2553 ในขณะที่ประธานาธิบดีฯ จะเข้าร่วมการประชุมในปีหน้า สำหรับจีน เน้นการกระชับความเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ ความร่วมมือด้านการค้า-การลงทุน ความมั่นคง โดยเฉพาะในทะเลจีนใต้ การเสริมสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงในภูมิภาค และการเตรียมการสำหรับการ เจลิมฉลองวาระครบรอบ 20 ปี ความสัมพันธ์อาเซียน-จีน ในปี 2554 ส่วนการหารือกับรัสเซีย เน้น การเสริมสร้างความร่วมมือด้านการต่อต้านการก่อการร้าย การแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ ความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งการเสริมสร้าง ความร่วมมือผ่านศูนย์อาเซียน ที่กรุงมอสโก และกับญี่ปุ่น ยืนยันความต่อเนื่องในเชิงนโยบายที่จะสนับสนุนอาเซียน โดยเฉพาะการ รวมตัวของอาเซียนผ่านกองทุน Japan-ASEAN Integration Fund (JAIF) ความเชื่อมโยงด้านโครงสร้าง พื้นฐาน ซึ่งรวมถึงเส้นทางที่ยังไม่เชื่อมต่อกัน (missing link) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และ ความมั่นคงในภูมิภาค

2.3 สำหรับการหารือกับประเทศคู่เจรจาอื่นๆ นั้น เกาหลีใต้ เห็นชอบให้ยกระดับ ความสัมพันธ์ขึ้นเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ การส่งเสริมความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะ การวางเป้าหมายในการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และลดปริมาณ การปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (Low Carbon Green Growth) สหภาพยุโรป ส่งเสริมการแลกเปลี่ยน ประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในการรวมตัวเป็นประชาคม กับอินเดีย ผลักดันความร่วมมือ ในลักษณะรอบด้านโดยได้พิจารณาวางแผนปฏิบัติการว่าด้วยความร่วมมืออาเซียน-อินเดีย ระหว่างปี 2553-2558 เพื่อเสนอให้ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน-อินเดีย ครั้งที่ 8 รับรองในช่วงเดือนตุลาคม 2553 ทั้งนี้ อินเดียยืนยันสนับสนุนการเสริมสร้างความเชื่อมโยงในอาเซียนโดยเฉพาะการพัฒนาเส้นทาง สามฝ่ายไทย-พม่า-อินเดียและส่วนต่อขยายไปยังลาวและกัมพูชา รวมทั้งเส้นทางหลวงสายใหม่ระหว่าง

อินเดีย-พม่า-ลาว-เวียดนาม-กัมพูชา และเส้นทางเศรษฐกิจแม่โขง-อินเดีย สำหรับออสเตรเลียให้ความสำคัญกับการรวมตัวทางเศรษฐกิจของอาเซียนและความร่วมมือเพื่อการพัฒนา และกับนิวซีแลนด์ เน้นความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการภัยพิบัติ การพัฒนาพลังงานสะอาด การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และได้รับรองแผนปฏิบัติการเพื่อปฏิบัติตามร่างปฏิญญาร่วมว่าด้วยความเป็นหุ้นส่วนที่ครอบคลุมทุกด้านระหว่างอาเซียนและนิวซีแลนด์ ปี 2553-2558

2.4 ที่ประชุมเห็นชอบให้จัดการประชุมสุดยอดระหว่างอาเซียนกับประเทศ

คู่เจรจาเพิ่มเติมในช่วงก่อนหรือหลังการประชุม EAS ในเดือนตุลาคม 2553 จำนวน 3 การประชุม คือ การประชุมสุดยอดอาเซียน-รัสเซีย ครั้งที่ 2 การประชุมสุดยอดอาเซียน-นิวซีแลนด์ สมัยพิเศษ และการประชุมสุดยอดอาเซียน-ออสเตรเลีย รวมทั้งเห็นชอบข้อเสนอของสหรัฐฯ ที่จะเป็เจ้าภาพจัดการประชุมผู้นำอาเซียน-สหรัฐฯ ครั้งที่ 2 ที่กรุงวอชิงตัน ในราวเดือนกันยายน 2553 และเห็นชอบข้อเสนอของอินเดียที่จะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสุดยอดอาเซียน-อินเดีย สมัยพิเศษในปี 2555

2.5 ผมและประเทศที่เป็นภาคีสันติสัญญามิตรภาพและความร่วมมือในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ลงนามในพิธีสารฉบับที่ 3 แก้ไขสนธิสัญญา เพื่อให้สหภาพยุโรปสามารถเข้าเป็นภาคีสันติสัญญา ได้ในอนาคต นอกจากนี้ ตุรกีและแคนาดาได้ภาคยานุวัติสนธิสัญญา แต่ยังไม่ได้ลงนามในพิธีสารฉบับที่ 3 เนื่องจากทั้งสองประเทศยังไม่ได้ดำเนินการตามกระบวนการภายในให้เสร็จสิ้นสมบูรณ์

2.6 นอกจากนี้ ผมได้เข้าร่วมการประชุมระดับรัฐมนตรีในกรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง 2 การประชุม คือ การประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่น ครั้งที่ 3 และการประชุมระหว่างรัฐมนตรีต่างประเทศสหรัฐฯ กับประเทศลุ่มแม่น้ำโขงตอนล่าง ครั้งที่ 2 ซึ่งประกอบด้วย ไทย ลาว กัมพูชา และเวียดนาม โดยญี่ปุ่นได้ยืนยันการให้ความช่วยเหลือต่อประเทศลุ่มแม่น้ำโขงอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งได้ชี้แจงถึงข้อเสนอเรื่อง “A Decade toward the Green Mekong” ซึ่งเน้นประเด็นด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยผมได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบสถานะการให้ความช่วยเหลือของไทยในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในอนุภูมิภาค ในขณะที่กับสหรัฐฯ ได้หารือเกี่ยวกับแนวทางในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในลุ่มแม่น้ำโขงและความร่วมมือเพื่อแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ความร่วมมือระหว่างคณะกรรมการแม่น้ำมิตซิสซิปปีของสหรัฐฯ กับคณะกรรมการแม่น้ำโขงเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ทั้งนี้ ผมได้เสนอให้ทั้งญี่ปุ่นและสหรัฐฯ พิจารณาใช้ประโยชน์จากสถาบันฝึกอบรมที่ตั้งอยู่ในไทยในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ รวมทั้งใช้ประโยชน์จากคลังข้อมูลของสถาบันที่มีอยู่ในภูมิภาค เช่น คณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งเอเชียและแปซิฟิก สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย และสถาบันแม่น้ำโขงเป็นพื้นฐานในการเสริมสร้างความร่วมมือต่อไป

3) การประชุม ARE

3.1 ที่ประชุมได้แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นอย่างกว้างขวางในเรื่องคาบสมุทรเกาหลี และทะเลจีนใต้ โดยในส่วนของคาบสมุทรเกาหลี ประเทศส่วนใหญ่ประณามเกาหลีเหนือกรณีจรวด Cheonan ของเกาหลีใต้ แต่มีบางประเทศ เช่น จีน ย้ำว่า สิ่งที ARE ควรให้ความสำคัญ คือภาพรวมของสันติภาพและความมั่นคงในคาบสมุทรเกาหลี จึงควรก้าวข้าม (turn the page) กรณีเรือ Cheonan / ทั้งนี้ ...

ทั้งนี้ ผมได้แจ้งรัฐมนตรีต่างประเทศเกาหลีเหนือในที่ประชุมว่า ไม่มีประเทศใดเป็นศัตรูกับ เกาหลีเหนือ ดังนั้น เกาหลีเหนือควรร่วมมือกับประชาคมโลก ซึ่งรัฐมนตรีต่างประเทศสหรัฐฯ พูดยืนยันลักษณะเดียวกัน โดยขอให้เกาหลีเหนือยุติโครงการอาวุธนิวเคลียร์และกลับเข้าสู่กระบวนการเจรจาหกฝ่าย

3.2 ในส่วนของทะเลจีนใต้ (South China Sea – SCS) หลายประเทศโดยเฉพาะ เวียดนาม สหรัฐฯ รวมถึงบางประเทศที่ไม่เคยกล่าวถึงแถลงเรื่อง SCS มาก่อนได้แสดงความเห็น เรื่อง SCS โดยสหรัฐฯ ย้ำว่า การแก้ไขข้อพิพาทต่างๆ ต้องเป็นไปโดยสันติวิธี ไม่ใช่กำลังข่มขู่ (coercion) และควรยึดหลักกฎหมายระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วย กฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 (UNCLOS 82) อีกทั้งควรคำนึงถึงหลักการว่าด้วยเสรีภาพในการเดินเรือ (freedom of navigation) ซึ่งมีผลให้รัฐมนตรีต่างประเทศจีนกล่าวตอบโต้ปากเปล่าโดยใช้ภาษาอังกฤษ ประมาณ 20 นาที อธิบายเหตุผลที่เรื่อง SCS มีใช้เรื่องที่มีความขัดแย้งในกรอบ ARF เนื่องจากเป็น ปัญหาทวิภาคีระหว่างประเทศเพื่อนบ้านและมีกลไกการหารือทวิภาคีอยู่แล้ว รวมทั้งมีการปฏิบัติ ญัตติว่าด้วยแนวปฏิบัติในทะเลจีนใต้ (Declaration on the Conduct of Parties in the South China Sea: DoC) เพื่อช่วยสร้างบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเจรจาดังกล่าว

3.3 ผมได้ย้ำว่า ควรมีความโปร่งใสและความร่วมมือที่เป็นรูปธรรมในภูมิภาค เพื่อสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน (1) หลีกเลี่ยงการส่งเรือคุ้มกันเรือประมงที่จับปลาในภูมิภาค (2) ให้รวบรวมข้อมูลกิจกรรมทางด้านการบริหารจัดการภัยพิบัติและกิจกรรมต่างๆ ไว้กับ ARF Unit ของสำนักเลขาธิการอาเซียนซึ่งควรได้รับการสนับสนุนมากยิ่งขึ้นจาก ARF และ (3) ให้ผู้นำประเทศที่กำลังพัฒนารับอบประชาธิปไตย เช่น ประธานาธิบดีติมอร์ เลสเตพิจารณาเยือนฟิจิเพื่อโน้มน้าว ให้ผู้นำทหารนำประเทศกลับคืนสู่กระบวนการประชาธิปไตย ซึ่งน่าจะได้ผลมากกว่าการกดดัน โดยออสเตรเลียและนิวซีแลนด์

4) การหารือทวิภาคี

ผมได้พบหารือทวิภาคีกับรัฐมนตรีต่างประเทศของประเทศต่างๆ ที่เดินทางมา เข้าร่วมการประชุมรวม 7 ประเทศ ได้แก่ เกาหลีเหนือ นิวซีแลนด์ แคนาดา อินเดีย รัสเซีย ญี่ปุ่น และ สหภาพยุโรป รวมทั้งได้พบหารือกับรัฐมนตรีต่างประเทศเวียดนามในระหว่างการแลกเปลี่ยนสัตยาบัน สารสนธิสัญญาว่าด้วยการไต่สวนข้อพิพาทและความร่วมมือในการบังคับใช้ให้เป็นไปตาม คำพิพากษาในคดีอาญาไทย-เวียดนาม

5) ข้อสังเกตและข้อมูลเพิ่มเติม

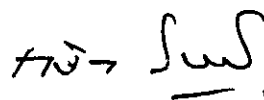
5.1 ในภาพรวมการประชุมดำเนินไปภายใต้เจตนารมณ์ของความร่วมมือ โดยประเทศสมาชิกอาเซียนได้แสดงความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในความพยายามขับเคลื่อน การรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนเพื่อบรรลุเป้าหมายเรื่องการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมทั้งตระหนักถึง ข้อเท็จจริงที่ว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นในประเทศหนึ่งจะส่งผลกระทบต่อประเทศสมาชิกอื่นๆ จึงจำเป็นต้อง ร่วมกัน แก้ไขปัญหาเพื่อมิให้ส่งผลกระทบต่อภูมิภาคโดยรวม ทั้งนี้ บรรยากาศแห่งความร่วมมือดังกล่าว ได้นำไปสู่การหารืออย่างสร้างสรรค์ในการประชุมระหว่างอาเซียนกับประเทศคู่เจรจาในทุกกรอบด้วย

5.2 การเสริมสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงในภูมิภาคจะเป็นปัจจัยสำคัญในการบรรลุเป้าหมายเรื่องการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน โดยประเทศสมาชิกอาเซียนได้แสดงเจตนารมณ์ร่วมกันที่จะเร่งรัดการดำเนินการในเรื่องนี้ และประเทศคู่เจรจาหลายประเทศ เช่น จีน และญี่ปุ่น ได้แสดงความพร้อมที่จะให้การสนับสนุนโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาทำเลที่ตั้งของไทยซึ่งเป็นศูนย์กลางของภูมิภาคแล้ว หากสามารถเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคมทั้งทางบก ทางเรือ และทางอากาศ ในภูมิภาคได้อย่างสมบูรณ์ก็จะเอื้อประโยชน์แก่ไทย ทั้งในด้านการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว และการติดต่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนต่อประชาชน แต่ในขณะเดียวกันก็จำเป็นต้องเตรียมการรองรับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น เช่น การลักลอบค้ามนุษย์ ปัญหา ยาเสพติด สิ่งแวดล้อม และการเคลื่อนย้ายแรงงานผิดกฎหมาย ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศจักได้ประสานงานอย่างใกล้ชิดกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

5.3 ท่าทีของสหรัฐฯ ตามข้อ 2.2 ข้างต้น มีส่วนช่วยให้อาเซียนสามารถหาข้อยุติในประเด็นเรื่องบทบาทของสหรัฐฯ และรัสเซียในโครงสร้างสถาปัตยกรรมในภูมิภาคได้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยที่ประชุมเห็นชอบตามแนวคิดของไทยในเรื่องการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเวที EAS ซึ่งผมได้ย้ำกับที่ประชุมด้วยว่า จำเป็นต้องสร้างความเข้าใจให้ชัดเจนกับทั้งสหรัฐฯ และรัสเซียในเรื่องการเข้าร่วมของผู้นำ การรักษาบทบาทนำของอาเซียน และกระบวนการตัดสินใจที่อาจมีวิธีการที่ยืดหยุ่นมากขึ้นนอกเหนือจากการใช้ฉันทามติ รวมทั้งอาจมีความจำเป็นที่จะต้องมีการกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติมเพื่อช่วยจำกัดการขยายสมาชิกภาพของ EAS ในอนาคต โดยอาจพิจารณาประเด็นด้านภูมิรัฐศาสตร์ และสถานะความเป็นจริงทางการเมืองในปัจจุบันควบคู่ไปด้วย

จึงขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไปด้วย จักขอบคุณมาก
ทั้งนี้ ได้มีหนังสือกราบเรียนนายรัฐมนตรีทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นายเกษิต ภิรมย์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมอาเซียน

กลุ่มงานนโยบาย

โทร. 0 2643 5218

โทรสาร 0 2643 5263